

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

(ฉบับที่ . . .) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

บรรจुरะเบียบวาระ ครั้งที่ ๒

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทำหน้าที่รัฐสภา

ฉ.พ. ๒๒ / ๒๕๓๔

เอกสารประกอบการพิจารณา

งานบริการค้ำคว้า ศูนย์บริการเอกสารและค้ำคว้า สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา โทร. ๒๕๖๒๖๑๑๑ - ๕๕๕ ต่อ ๒๓๓๒ - ๒๓๓๕

สารบัญ

	หน้า
1. สารสำคัญร่างพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	1
2. เปรียบเทียบพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2503 กับร่างพระราชบัญญัติ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	3
3. การแก้ไขพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2503	6
4. การประเมินสถานการณ์	7
5. การจัดหาและจำหน่ายพลังงาน	8
6. ไฟฟ้ากับความมั่นคงพื้นที่ชายแดน	9
7. ความสัมพันธ์ระหว่างโครงการชายแดน - เปิดเสรีและด้านชายแดน	10
8. ความร่วมมือด้านพลังงานไฟฟ้ากับชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน	11
9. ข้อมูลการซื้อขายกระแสไฟฟ้ากับต่างประเทศ	13
10. สรุปการติดต่อขอซื้อไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้านโดยรอบในระดับระบบจำหน่าย 22,000 โวลต์	14

คมรัตน์ เล่าห์ตงพงษ์วิ

นิติกร 3

ผู้รับผิดชอบ

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (ฉบับที่ ...)

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2503 ดังต่อไปนี้

1. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 7 เพื่อให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีอำนาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในประเทศใกล้เคียงได้ด้วย
2. แก้ไขเพิ่มเติม (2) ของมาตรา 13 เพื่อให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีอำนาจในการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินเพิ่มขึ้น
3. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 42 เพื่อเพิ่มวงเงินในการกู้ยืม กำหนดราคาของอสังหาริมทรัพย์ที่จะจำหน่าย และเพื่อให้คณะกรรมการมีอำนาจจำหน่ายทรัพย์สินออกจากบัญชีได้ทุกกรณีโดยไม่จำกัดวงเงิน และเพิ่มการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในประเทศใกล้เคียง

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2503 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีบทบัญญัติบางมาตราที่ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์และภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในประเทศใกล้เคียงได้ และให้มีอำนาจในการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินในเรื่องเช่าซื้อ ยืม ให้อาศัย รับจำนำ รับจำนอง โอน รับโอนและรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ ประกอบกับเพื่อเพิ่มวงเงินในการกู้ยืม และกำหนดราคาของอสังหาริมทรัพย์ที่จะจำหน่าย ตลอดจนให้คณะกรรมการมีอำนาจจำหน่ายทรัพย์สินออกจากบัญชีได้ทุกกรณีโดยไม่จำกัดวงเงิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

1. ให้ยกเลิกความในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2503 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 7 ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีอำนาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์

(1) ในเขตส่วนภูมิภาคซึ่งอยู่นอกเขตท้องที่ที่การไฟฟ้านครหลวง ดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และ

(2) ในประเทศใกล้เคียง"

2. ให้ยกเลิกความใน (2) ของมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2503 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(2) ชื่อ จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม อาศัย ให้อาศัย รับจำนำ รับจำนอง โอน รับโอน แลกเปลี่ยน ถือกรรมสิทธิ์ครอบครอง หรือดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพย์สินใด ๆ ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้ทูลให้"

3. ให้ยกเลิกความในมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2503 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 42 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อนจึงจะดำเนินการดังต่อไปนี้ได้

- (1) เพิ่มหรือลดทุน
- (2) กู้ยืมเงินครั้งหนึ่งเป็นจำนวนเกินยี่สิบล้านบาท
- (3) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์อันมีราคาเกินหนึ่งล้านบาท
- (4) ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในประเทศใกล้เคียง"

เปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2503

ร่างพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

มาตรา 7 ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีอำนาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในเขตส่วนภูมิภาค ซึ่งอยู่นอกเขตท้องที่ที่การไฟฟ้านครหลวงดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อได้มีการโอนโรงผลิตพลังงานไฟฟ้า สวิตช์ยาร์ด และอุปกรณ์ของสิ่งดังกล่าวตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าอันดี พ.ศ. 2500 แล้ว ห้ามมิให้การไฟฟ้าส่วนภูมิกาคำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิตพลังงานไฟฟ้าในเขตที่ได้มีการโอน

มาตรา 13 ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 6 และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(1) สร้าง ซ่อม จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม และดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องใช้ บริการ และความสะดวกต่าง ๆ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

(2) ซ่อม จัดหา เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยนถือกรรมสิทธิ์ครอบครอง จำหน่าย หรือดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพย์สินใด ๆ

มาตรา 7 ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีอำนาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์

(1) ในเขตส่วนภูมิภาคซึ่งอยู่นอกเขตท้องที่ที่การไฟฟ้านครหลวงดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และ

(2) ในประเทศใกล้เคียง

มาตรา 13 ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 6 และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(1) สร้าง ซ่อม จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม และดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องใช้ บริการ และความสะดวกต่าง ๆ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

(2) ซ่อม จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม อาศัย ให้อาศัย รับจำนำ รับจำนอง โอน รับโอน แลกเปลี่ยน ถือกรรมสิทธิ์ครอบครอง หรือดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพย์สินใด ๆ ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้ทูลให้

พระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2503

ร่างพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(3) สํารวจและวางแผนงานที่จะทำใหม่หรือขยายเพิ่มเติมภายในเขตท้องที่ตามมาตรา 7

(3) สํารวจและวางแผนงานที่จะทำใหม่หรือขยายเพิ่มเติมภายในเขตท้องที่ตามมาตรา 7

(4) ภายใต้บังคับมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าอันชํ พ.ศ. 2500 กำหนดประเภท ขนาดและมาตรฐานของโรงผลิต สายส่งคํักยสูงย้อยหรือสายส่งคํักยต่ำ และเครื่องอุปกรณอื่น ๆ ตลอดจนเชื้อเพลิงซึ่งใช้ในการผลิตพลังงานไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและหลักเศรษฐกรรวมทั้งวางนโยบายและควบคุมการผลิตพลังงานไฟฟ้าในโรงผลิตต่าง ๆ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

(4) ภายใต้บังคับมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าอันชํ พ.ศ. 2500 กำหนดประเภท ขนาดและมาตรฐานของโรงผลิต สายส่งคํักยสูงย้อยหรือสายส่งคํักยต่ำ และเครื่องอุปกรณอื่น ๆ ตลอดจนเชื้อเพลิงซึ่งใช้ในการผลิตพลังงานไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและหลักเศรษฐกรรวมทั้งวางนโยบายและควบคุมการผลิตพลังงานไฟฟ้าในโรงผลิตต่าง ๆ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

(5) ภายใต้บังคับมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2496 กำหนดอัตราราคาขายพลังงานไฟฟ้า ค่าบริการและความสะดวกต่าง ๆ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และจัดระเบียบเกี่ยวกับวิธีชำระราคาและค่าบริการและความสะดวก

(5) ภายใต้บังคับมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติการพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2496 กำหนดอัตราราคาขายพลังงานไฟฟ้า ค่าบริการและความสะดวกต่าง ๆ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และจัดระเบียบเกี่ยวกับวิธีชำระราคาและค่าบริการและความสะดวก

(6) จัดระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้และรักษาทรัพย์สินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และ

(6) จัดระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้และรักษาทรัพย์สินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และ

(7) ฎีมีเงิน หรือลงทุน

(7) ฎีมีเงิน หรือลงทุน

มาตรา 42 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการ ดังต่อไปนี้ได้

มาตรา 42 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการดังต่อไปนี้ได้

- (1) เพิ่มหรือลดทุน
- (2) ฎีมีเงินครั้งหนึ่งเป็นจำนวนเกินกว่าสามล้านบาท
- (3) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ หรือ
- (4) จำหน่ายสินทรัพย์จำนวนเกินกว่าหนึ่งแสนบาทจากบัญชีเป็นศูนย์

- (1) เพิ่มหรือลดทุน
- (2) ฎีมีเงินครั้งหนึ่งเป็นจำนวนเกินยี่สิบล้านบาท
- (3) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์อันมีราคาเกินหนึ่งล้านบาท
- (4) ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในประเภทใดก็ได้

ความแตกต่างของสาระสำคัญที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 7 เพื่อให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีอำนาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในประเทศใกล้เคียง และยกเลิกข้อห้ามมิให้การไฟฟ้าส่วนภูมิกาคำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิตพลังงานไฟฟ้าในเขตที่มีการโอน โรงผลิตพลังงานไฟฟ้าสวิตซ์บาร์ด และอุปกรณ์ของสิ่งดังกล่าวตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้า ยันฮี พ.ศ. 2500 เนื่องจากพระราชบัญญัติการไฟฟ้ายันฮี พ.ศ. 2500 ได้ถูกยกเลิกไปแล้ว

มาตรา 13(2) เพื่อเพิ่มอำนาจให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกระทำการเช่าซื้อ ยืม ให้ยืม อาศัย ให้อาศัย รับจำนำ รับจำนอง โอน รับโอนทรัพย์สิน ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

มาตรา 42 เพื่อขยายวงเงินกู้ยืม กำหนดราคาของอสังหาริมทรัพย์ที่จะจำหน่ายเพิ่มขึ้น และเพิ่ม การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในประเทศใกล้เคียง ให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน ส่วน การจำหน่ายสินทรัพย์จากบัญชีเป็นสูญของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ก่อน ทั้งนี้ เป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรีที่ให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจมีอำนาจในการจำหน่ายทรัพย์สิน ออกจากบัญชีได้ทุกกรณี โดยไม่มีการจำกัดวงเงินและโดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน แต่อย่างไร

การแก้ไขพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2503

ตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2503 (มาตรา 6) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (1) ผลิต จัดให้ได้มา จัดส่ง และจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า
- (2) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า และธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่เป็นประโยชน์แก่

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

มีอำนาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในเขตส่วนภูมิภาคซึ่งอยู่นอกเขตท้องที่ที่การไฟฟ้านครหลวงดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและห้ามมิให้ดำเนินการเกี่ยวกับการผลิตพลังงานไฟฟ้าในเขตที่มีการโอนโรงผลิตพลังงานไฟฟ้าสวิตซ์ยาร์ดและอุปกรณ์ของสิ่งดังกล่าวตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้ายันฮี พ.ศ. 2500 (ตามมาตรา 7) ซึ่งเป็นการห้ามดำเนินการดังกล่าวในประเทศใกล้เคียง ให้กระทำได้เฉพาะภายในประเทศเท่านั้น

จากการที่ประเทศสหภาพพม่าและประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ติดต่อขอซื้อกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ทำให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไม่อาจจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้ได้ ทางกระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย) และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงได้เสนอความเห็นมาให้คณะกรรมการพิจารณา ได้ลงมติเห็นชอบในหลักการและอนุมัติให้ดำเนินการตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้กระทรวงมหาดไทยรับไปแก้ไขกฎหมาย เพื่อให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีอำนาจจำหน่ายกระแสไฟฟ้าในประเทศใกล้เคียงได้

ต่อมาทางกระทรวงการคลังได้เสนอเรื่องการพิจารณาระเบียบปฏิบัติเกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วมีมติให้ความเห็นชอบและให้ดำเนินการเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการพัสดุของรัฐวิสาหกิจ ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินและหนี้สูญออกจากบัญชีของรัฐวิสาหกิจ ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับค่าเสื่อมราคาของรัฐวิสาหกิจ และระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการตีราคาพัสดุ วัสดุดิบ สินค้าระหว่างผลิตและสินค้าสำเร็จรูปของรัฐวิสาหกิจ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้รัฐวิสาหกิจ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ผู้บริหารและคณะกรรมการ

รัฐวิสาหกิจ ตลอดจนกระทรวงเจ้าสังกัด กำกับ ดูแลและติดตามผลให้เป็นไปตามข้อเสนอของกระทรวง การคลังในเรื่องการกำกับดูแลและติดตามผลต่อไป คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบตามมติของคณะกรรมการ กลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ โดยให้กระทรวงการคลังรับไป กำหนดให้มีบทบาทกับให้ข้าราชการที่ได้รับ แต่งตั้งให้เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ มีหน้าที่กำกับดูแลเรื่องต่าง ๆ และให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง เร่งดำเนินการ กำหนดหรือแก้ไขปรับปรุงระเบียบหรือข้อบังคับ หรือพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกา ตามข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

ซึ่งทางกระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐวิสาหกิจที่มีพระราชบัญญัติหรือพระราช กฤษฎีกากำหนดอำนาจในการจำหน่ายทรัพย์สินออกจากบัญชีไว้แล้ว บางแห่งได้กำหนดว่าการจำหน่าย ทรัพย์สินในวงเงินเกินกว่า 500,000-1,000,000 บาท ให้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณา ซึ่งทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการปฏิบัติงาน และเป็นภาระแก่คณะรัฐมนตรี จึงเห็นสมควรเสนอคณะ รัฐมนตรีพิจารณาให้รัฐวิสาหกิจเร่งดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกาให้คณะกรรมการ รัฐวิสาหกิจมีอำนาจในการจำหน่ายทรัพย์สินออกจากบัญชีได้ทุกกรณี โดยไม่จำกัดวงเงิน

การประเมินสถานการณ์

นับแต่ปี 2530 เป็นต้นมา เศรษฐกิจของไทยมีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นสูงมาก การ ขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) มีระดับสูงเกินกว่าร้อยละ 10 ต่อปีมาโดยตลอด โดย การผลิตสาขาอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม บริการและก่อสร้าง ซึ่งมีมูลค่าการผลิตรวมกันประมาณร้อยละ 60 และเป็นภาคนำในระบบเศรษฐกิจของไทย ปัจจุบันได้มีการขยายตัวในระดับสูงเฉลี่ยร้อยละ 13 ต่อปี มีการลงทุนในกิจการธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เป็นจำนวนมากทั้งจากผู้ประกอบการภายในประเทศ และ จากชาวต่างประเทศที่ได้เคลื่อนย้ายฐานการผลิตมาดำเนินการในไทย

แม้ว่าจะเกิดวิกฤตการณ์อ่าวเปอร์เซียในช่วงปลายปี 2533 ต่อเนื่องกับต้นปี 2534 ส่งผล กระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกให้ชะลอตัวลง แต่จากการขึ้นราคาน้ำมันมิได้ปรับตัว สูงขึ้นและไม่มีปัญหาการขาดแคลน กอปรกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจของไทยมีความแข็งแกร่งขึ้นมา จึง คาดกันว่าอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยจะยังคงขยายตัวในระดับสูงต่อไป ซึ่งจะส่งผลให้ ความต้องการพลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้นในอัตราสูงต่อไปอีกในอนาคต

อีกประการหนึ่ง ปี 2535 จะเป็นการเริ่มต้นของการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535-2539) ซึ่งยังคงเน้นการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาและกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ส่วนภูมิภาค การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ในภูมิภาคต่าง ๆ การกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและการพัฒนาชนบทรวมทั้งได้กำหนดนโยบายการพัฒนาไฟฟ้าไว้คือ

- จัดหาไฟฟ้าให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการ และมีความมั่นคงในราคาที่เหมาะสม
- ให้มีการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด
- เพิ่มบทบาทเอกชนและปฏิรูประบบบริหารพลังงานไฟฟ้าของรัฐให้มีเอกภาพ

จึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่จะต้องศึกษา วิเคราะห์ และวางแผนการดำเนินการ เพื่อจัดบริการพลังงานไฟฟ้าให้สามารถตอบสนองต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศให้เจริญเติบโตต่อไป

การจัดการและจำหน่ายพลังงาน

การใช้ไฟฟ้าในส่วนภูมิภาคในช่วงปี 2531 - 2533 ได้เพิ่มสูงขึ้นอย่างมากทั้งด้านพลังไฟฟ้าสูงสุดและหน่วยจำหน่าย เฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 16 และ 17 ต่อปี หรือเพิ่มประมาณปีละ 500 เมกะวัตต์ และ 2,500 ล้านหน่วย และในปี 2534 จะมีการใช้ไฟฟ้าสูงสุดถึง 4,541 เมกะวัตต์ และหน่วยจำหน่าย 20,971 ล้านหน่วย คิดเป็นอัตราเพิ่มสูงถึงร้อยละ 21

เมื่อพิจารณาถึงโครงสร้างการใช้ไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในระยะ 4 ปีที่ผ่านมา ปรากฏว่าประมาณร้อยละ 70 จะเป็นประเภทธุรกิจและอุตสาหกรรม โดยมีอัตราเพิ่มสูงมากกว่าร้อยละ 20 ต่อปี อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังปรับตัวไปสู่ภาคอุตสาหกรรม และการกระจายอุตสาหกรรมสู่ส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะพื้นที่รอบ ๆ กรุงเทพฯ และพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ได้มีกิจการธุรกิจและอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ตั้งขึ้นใหม่ รวมทั้งการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะส่งผลให้การใช้ไฟฟ้าในส่วนภูมิภาคเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากในอนาคต

จากการพยากรณ์ของคณะทำงานพยากรณ์ความต้องการใช้ไฟฟ้า เมื่อเดือนตุลาคม 2533 ประมาณว่าปี 2535 จะมีการใช้ไฟฟ้าสูงสุดในส่วนภูมิภาคถึง 5,057 เมกะวัตต์ และจะเพิ่มเป็น 6,986 เมกะวัตต์ ในปี 2539 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 เฉลี่ยเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 500 เมกะวัตต์ หรือร้อยละ 9 ในขณะที่หน่วยจำหน่ายในปี 2535 จะประมาณ 24,055 ล้านหน่วยและเพิ่มเป็น 33,914 ล้านหน่วย ในปี 2539 เฉลี่ยเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 2,500 ล้านหน่วย หรือร้อยละ 9 เช่นเดียวกัน

ไฟฟ้ากับความมั่นคงพื้นที่ชายแดน

จากการที่ประเทศไทยมีปัญหาทางการเมืองและการทหารกับประเทศเพื่อนบ้านทั้ง 4 คือ พม่า ลาว เขมร มาเลเซียมาเป็นเวลานาน ทำให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องเข้าไปมีส่วนช่วยสนับสนุนการพัฒนา ด้านพลังงานไฟฟ้าให้แก่พื้นที่ความมั่นคงตามแนวชายแดนทั่วประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการร้องขอจากฝ่ายทหาร ในโครงการ อปป. หรือโครงการพัฒนาระบบการต่อสู้เปิดเสรีหรืองานพิเศษฉุกเฉินจากการสู้รบ ไปจนถึง งานโครงการพิเศษ ทำให้พื้นที่อันห่างไกลเหล่านี้ได้รับการพัฒนาก้าวหน้าไปเป็นอันมาก โดยเฉพาะใน พื้นที่ 20 กม. ตามแนวชายแดน ซึ่งถือเป็นพื้นที่ความมั่นคงทางฝ่ายทหารได้รับการพัฒนาด้านพลังงาน ไฟฟ้าไปแล้วถึง 87% เกือบจะใกล้เคียงกับชนบทชานเมือง 91% และสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ 86% เสีย อีก (สถิติปี 2531)

ฉะนั้นเมื่อรัฐบาลมีเป้าหมายจะให้ประเทศไทยมีไฟฟ้าทุกหมู่บ้านหลักหรือ 96% ในปี 2535 และทุกหมู่บ้านรองอีก 4% (หมู่บ้านห่างไกลบนป่าเขาและเกาะแก่ง) ในปี 2539 (สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7) โดยเป็นที่แน่นอนว่าสิ้นปี 2532 จะมีถึง 90% และสิ้นปี 2533 จะมีถึง 92% โดยเพิ่มประมาณ 2,000 หมู่บ้าน และสิ้นปี 2534 จะมีถึง 94% โดยเพิ่มอีกประมาณ 2,000 หมู่บ้านเช่นเดียวกัน ทำให้ หมู่บ้านชายแดนที่เหลือของโครงการไฟฟ้าชายแดน 569 หมู่บ้าน (หรือ 13% ของหมู่บ้านชายแดน ทั้งหมด 4,174 หมู่บ้าน) สามารถจัดเข้าโครงการพัฒนาพิเศษได้ทั้งหมดในปี 2534 โดยหมู่บ้านเป้าหมาย ของโครงการพัฒนาฯ เปิดเสรีที่ยังไม่ได้รับการจ่ายไฟอีก 291 หมู่บ้าน (82% ของหมู่บ้านโครงการพัฒนาฯ เปิดเสรีทั้งหมด 356 หมู่บ้าน) ซึ่งอยู่ในบัญชีของโครงการไฟฟ้าชายแดนอยู่แล้วจะถูกจัดให้อยู่ในแผน งานจ่ายไฟของปี 2533 ได้ นอกจากบางหมู่บ้านที่ล่าช้าเพราะการจัดตั้งอาจจะเลื่อนไปจ่ายไฟในปี 2534 สรุปแล้ว หมู่บ้านชายแดนในตะเข็บ 20 กม.จะมีไฟฟ้าครบ 100% ในปี 2534 อย่างแน่นอน

เมื่อรัฐเศรษฐกิจของชายแดนประเทศไทยมั่นคงแล้วคือมีไฟฟ้าครบ 100% ในปี 2534 (พร้อม ๆ กับหมู่บ้านชานเมือง) ทิศทางหนึ่งคือเก็บส่วนที่เหลืออีก 6% คือหมู่บ้านภายในประเทศระหว่าง ชายแดนและชานเมืองก็จะได้รับการพัฒนาโดยกลยุทธ์โอบเข้าหากันจนครบ 100% ในปี 2539 ตาม เป้าหมายอีกทิศทางหนึ่งก็จะเป็นการช่วยพัฒนาตะเข็บ 20 กม.นอกประเทศไทยคือพื้นที่ชายแดนของ ประเทศเพื่อนบ้านทั้ง 4 โดยเน้นหนัก 3 ประเทศตอนบนคือ พม่า ลาว เขมร ในรูปของความช่วยเหลือ เพราะระดับการพัฒนาที่ยังต่ำมาก แต่มีศักยภาพสูงทางด้านทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่ไทยสามารถดึงมาใช้ ประโยชน์ได้ และมีปัญหามากทางด้าน สังคม การเมือง และการทหาร ส่วนประเทศที่ 4 ทางตอนล่างคือ มาเลเซียให้เป็นในรูปของความร่วมมือทางการค้าและท่องเที่ยวโดยเน้นการรักษาผลประโยชน์ของประเทศไทยเป็นหลัก

ความสัมพันธ์ระหว่างโครงการชายแดน - เปิดเสรีอัตรานชายแดน

1. แบ่งเป็นรายภาคของไทย :

<u>ที่</u>	<u>ภาค</u>	<u>จำนวนกลุ่ม โครงการเปิดเสรี</u>	<u>จำนวนจุดติดต่อ ชายแดนทั้งหมด</u>	<u>จำนวนด่าน ที่เป็นทางการ</u>	<u>จำนวนช่องทาง ที่ไม่เป็นทางการ</u>
1	เหนือ	15	9	3	6
2	อีสาน	17	21	8	13
3	กลาง	17	4	-	4
<u>4</u>	<u>ใต้</u>	<u>16</u>	<u>10</u>	<u>7</u>	<u>3</u>
<u>รวม</u>	<u>4 ภาค</u>	<u>65 กลุ่ม</u>	<u>44 จุด</u>	<u>18 ด่าน</u>	<u>26 ช่อง</u>

จะเห็นได้ว่าจุดติดต่อทางภาคอีสาน (ลาวตอนกลางและตอนล่าง, เขมรตอนบน) มีมากที่สุด และเป็นทางการมากที่สุดด้วย ที่น้อยที่สุดคือทางภาคกลาง (เขมรตอนกลางและพม่าตอนกลาง) และไม่มีที่เป็นทางการเลยเนื่องจากเหตุผลทางการทหารและการเมือง ส่วนโครงการพัฒนาฯ เปิดเสรีนั้นได้กระจายกลุ่มไปทุกภาคเท่า ๆ กัน

2. แบ่งเป็นรายประเทศเพื่อนบ้าน :

<u>ที่</u>	<u>ประเทศ</u>	<u>จำนวนกลุ่ม โครงการเปิดเสรี</u>	<u>จำนวนจุดติดต่อ ชายแดนทั้งหมด</u>	<u>จำนวนด่าน ที่เป็นทางการ</u>	<u>จำนวนช่องทาง ที่ไม่เป็นทางการ</u>
1	พม่า	14	10	3	7
2	ลาว	19	15	9	6
3.	เขมร	23	12	-	12
<u>4.</u>	<u>มาเลเซีย</u>	<u>9</u>	<u>7</u>	<u>6</u>	<u>1</u>
<u>รวม</u>	<u>4 ประเทศ</u>	<u>65 กลุ่ม</u>	<u>44 จุด</u>	<u>18 ด่าน</u>	<u>26 ช่อง</u>

จะเห็นได้ว่าจุดติดต่อชายแดนและด่านที่เป็นทางการมีมากที่สุดกับทางประเทศลาว รองลงมา ก็เป็นประเทศเขมรแต่กลับไม่มีด่านที่เป็นทางการเลย ซึ่งเป็นเรื่องซีให้เห็นภาพสะท้อนสถานะการทาง การทหารและการเมืองของ 2 ประเทศเพื่อนบ้านด้านอินโดจีนในปัจจุบัน ส่วนประเทศพม่าก็มีชาย แดนยาวที่ติดต่อกับประเทศไทยการติดต่อเป็นทางการคาดว่าจะดีขึ้นเป็นลำดับ สำหรับประเทศมาเลเซียนั้น ถึงแม้จะมีชายแดนสั้นมากที่ติดต่อกับประเทศไทย แต่ความสัมพันธ์มีมานานทำให้มีการติดต่อผ่านแดนมาก ที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่น ๆ

ความร่วมมือด้านพลังงานไฟฟ้ากับชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน

1. **พม่า** ขณะนี้พม่าอยู่ในยุคใหม่กำลังเริ่มเปิดประเทศ ได้มีการเริ่มทบทวนหาหรือการพัฒนา รวมกันในพื้นที่ลุ่มน้ำตะนาวศรี, ลุ่มน้ำเมย, ลุ่มน้ำสาละวิน และลุ่มน้ำแม่กก และได้มีการติดต่อเป็น ทางการขอซื้อไฟฟ้าที่ท่าซีเหลือกจากด่านแม่สายไปใช้ 24 ชม. แทนเครื่องดีเซล รวมทั้งการติดต่ออย่างไม่เป็น ทางการขอซื้อไฟฟ้าที่เมืองเจดีย์จากช่องเจดีย์สามองค์ด้วย สำหรับเมืองหรือหมู่บ้านที่อยู่ตรงข้ามกับด่านหรือ ช่องติดต่อที่เหลือ คาดว่าจะมีการขอซื้อไฟฟ้าข้ามไปในอนาคตอันใกล้โดยเฉพาะที่เมวคั้นและวัดคองเรียบียอด ส่วนเมืองหรือหมู่บ้านตามตะเข็บชายแดนที่เหลือคาดว่าจะมีการเจรจาขอความช่วยเหลือไทยมาเพราะ ประหยัดกว่าที่จะผลิตเอง และฝ่ายไทยก็พร้อมที่จะเข้าไปช่วยพัฒนาให้ด้วย

2. **ลาว** ขณะนี้ลาวมีความสัมพันธ์ดีขึ้นกับไทย ลาวได้ติดต่อเป็นทางการขอซื้อไฟฟ้าที่บ้านคันทิ้ง จากด่านเชียงสายไปพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวริมแม่น้ำโขงตรงข้ามกับบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ขณะเดียวกัน ก็มีการเจรจาขายไฟฟ้าให้ไทยจากเขื่อนสาละวินที่กำลังก่อสร้าง และจากการขยายกำลังผลิตของเขื่อนน้ำโขง ด้วย และในอนาคตข้างหน้าเมื่อบรรยากาศเอื้ออำนวยไทยก็จะเจรจากับลาวในเรื่องการพัฒนาลุ่มน้ำโขง ตอนบนและตอนกลางร่วมกันซึ่งเป็นแผนระยะยาว ส่วนที่เป็นแผนระยะสั้นที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต อันใกล้ก็คือการจ่ายไฟฟ้าให้เมืองหรือหมู่บ้านที่อยู่ตรงข้ามกับด่านหรือช่องติดต่อที่เหลือ รวมทั้งการช่วยตั้ง เครื่องสูบน้ำด้วยไฟฟ้าจากแม่โขงซึ่งฝ่ายลาวอยากได้มานานแล้ว เพราะเห็นความสำเร็จของโครงการนี้ ทางฝั่งไทยซึ่งมีกว่า 100 สถานี ตลอดแนวแม่โขงตั้งแต่ เลย, หนองคาย, นครพนม, มุกดาหาร และ อุบลราชธานี

3. **เขมร** ในปัจจุบันประเทศไทยรอให้เขมรแก้ปัญหาการเมืองภายในก่อน เมื่อเรียบร้อยแล้ว ไทยจะเจรจาทหารหรือกับเขมรในเรื่องการพัฒนาลุ่มน้ำโขงตอนล่างร่วมกันสำหรับแผนระยะยาว ส่วนแผน ระยะสั้นเมื่อบ้านเมืองสงบแล้ว ฝ่ายไทยก็พร้อมจะให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการจ่ายไฟฟ้าข้ามพรมแดน ตามด่านหรือช่องติดต่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมผลิตพลังงานทดแทน เป็นต้น

4. **มาเลเซีย** ไทย-มาเลเซียมีระบบสายส่งติดต่อซื้อขายไฟฟ้ากันผ่านสถานีจ่ายไฟสะเตา มาตั้งแต่ปี 2524 ในปี 2531 ไทยซื้อพลังงานไฟฟ้าจากมาเลเซียเป็นยอดสุทธิประมาณ 33 ล้านบาท คาดว่าจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากความต้องการใช้ไฟในภาคใต้ตอนล่างมีสูงมากและกำลังผลิตสำรองของไทยเหลือน้อยลง สำหรับการพัฒนาร่วมกันในอนาคต โดยทั่วไปแล้วคาดว่าจะมีลุ่มน้ำเทพา และตามด้วยลุ่มน้ำสุโขทัย-ตก การพัฒนาตะเข็บชายแดนเป็นแนวเศรษฐกิจคงต้องให้เป็นไปตามธรรมชาติ เพราะคนไทยและคนมาเลย์ตามแนวชายแดนก็นับถือศาสนาเดียวกันอยู่แล้ว และฐานะความเป็นอยู่ก็อยู่ในระดับเดียวกัน การที่ฝ่ายไทยจะเข้าไปช่วยพัฒนาพื้นที่เช่นเดียวกับประเทศเพื่อนบ้านอีก 5 ประเทศ ทางตอนบนคงจะมีน้อยกว่า แต่คงจะเน้นในเรื่องการค้าขายและการท่องเที่ยวเป็นหลักสำคัญเป็นหลัก สำคัญที่ไฟฟ้าจะเป็นเครื่องมือในความร่วมมือพัฒนาบริเวณตะเข็บชายแดนภาคใต้ให้ได้

สรุปแล้ว มีแนวโน้มที่เป็นไปได้ที่ฝ่ายไทยหรือการไฟฟ้าจะเข้าไปช่วยพัฒนาพื้นที่ตะเข็บชายแดนด้านพลังงานไฟฟ้า เพื่อสร้างวีวเศรษฐกิจอันเป็นผลประโยชน์ร่วมกันของทั้ง 2 ฝ่ายให้มั่นคง และมั่นคง โดยการไฟฟ้า มีขีดความสามารถที่จะดำเนินการได้ทุกรูปแบบไม่ว่าจะเป็นในรูปการค้าขาย, การช่วยพัฒนาทางเทคนิค, การร่วมพัฒนาพื้นที่ ในระบบจ่ายเชื่อมโยงหรือระบบไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็ก เป็นต้น

ที่มา : การวิจัยเรื่องไฟฟ้ากับความมั่นคงพื้นที่ชายแดน โดย นายจุลพงษ์ จุลเทศ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
กระทรวงมหาดไทย

ข้อมูลการซื้อขายกระแสไฟฟ้ากับต่างประเทศ

1. **การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค** จะขายกระแสไฟฟ้าให้สาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า ที่ท่าขี้เหล็ก จากอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย (ความต้องการ 250 KVA)
2. **การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค** จะขายกระแสไฟฟ้าให้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่แขวงป่อแก้ว จากอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
3. **การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย** ขายกระแสไฟฟ้าให้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สุวรรณเขต จากอำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร
4. **การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย** ขายกระแสไฟฟ้าให้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่ทำแขก จากอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
5. **การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย** ขายกระแสไฟฟ้าให้สหพันธ์มาเลเซีย จากอำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา
6. **การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย** ซื้อกระแสไฟฟ้าจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจากเขื่อนน้ำงำ ที่อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ที่มา : กองกฎหมาย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

สรุปการติดต่อขอซื้อไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้านโดยรอบ
ในระดักระบบจำหน่าย 22,000 โวลต์

(สถานะ ณ 5 พย. 34)

<u>ที่</u>	<u>ประเทศ</u>	<u>จุดต่อชายแดน</u>	<u>ติดต่อทางการ</u>	<u>ติดต่อยังไม่เป็นทางการ</u>
1	พม่า	ท่าซี้เหล็ก (ด่านแม่สอด)	/	-
2		เมวดี (ด่านแม่สอด)	-	/
3		สามเหลี่ยมทองคำ (อ. เชียงแสน)	-	/
4		ทอนตอเจดีย์ (ด่านเจดีย์สามองค์)	-	/
5		วิคตอเรียฮอท์ (ด่านเกาะสอง)	-	/
6	ลาว	บ้านคันทิ้ง (อ. เชียงแสน)	/	-
7		พากเล (ด่านเชียงคาน)	-	/
8		ปากซัน (ด่านบึงกาฬ)	-	/
9		ปากเซ (ช่องเม็ก)	-	/
10	เขมร	โศลิน (ช่องโป่งน้ำร้อน)	-	/
11		เสาธง (ด่านกตองใหญ่)	-	/

ที่มา : กองกฎหมาย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค